

21.05.2012

Kj/7

§ 620

Helsingin yleiset ennakoäänestyspaikat kunnallisvaaleissa 2012

HEL 2012-004644 T 00 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Itella Oyj:n sopimustarjouksen ja päätti määrätä sopimustarjouksessa esitetyt 15 Itella Oyj:n toimipistettä (esityslistan tämän asian liite 3) Helsingin kaupungin yleisiksi ennakoäänestyspaikoiksi kunnallisvaaleissa 2012 sopimuksessa yksilöitynä aikana.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti määrätä yleisiksi ennakoäänestyspaikoiksi Arabianrannan, Etelä-Haagan, Jakomäen, Laajasalon, Maunulan, Oulunkylän, Paloheinän, Pitäjänmäen, Pohjois-Haagan, Suutarilan, Tapulikaupungin, Vallilan ja Viikin kirjastot, Kulttuurikeskus Stoassa sijaitsevan Itäkeskuksen kirjaston, Mellunmäen kulttuuritila Mellarin, Myllypuron mediakirjaston, Pasilan pääkirjaston, Pihlajamäen nuorisotalon ja Kaupungintalon esityslistan tämän asian liitteestä 4 ilmenevänä aikana.

Samalla kaupunginhallitus päätti oikeuttaa keskusvaalilautakunnan sopimaan erikseen kaupungin puolesta Itella Oyj:n kanssa tarpeellisista lisäjärjestelyistä sopimuksen täytäntöön panemiseksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Linden, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikeusministeriön kuntakirje kunnallisvaaleista 2012, suom.
- 2 Oikeusministeriön kuntakirje kunnallisvaaleista 2012, svenska
- 3 Ennakoäänestyspaikat Itellan toimipisteet, kunnallisvaalit 2012.pdf
- 4 Ennakoäänestyspaikat kaupungin omat, kunnallisvaalit 2012.pdf

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen hyväksyä Itella Oyj:n sopimustarjouksen ja päättäneen määrätä sopimustarjouksessa esitetyt 15 Itella Oyj:n toimipistettä (esityslistan tämän asian liite 3) Helsingin kaupungin yleisiksi ennakoäänestyspaikoiksi kunnallisvaaleissa 2012 sopimuksessa yksilöitynä aikana.

Lisäksi kaupunginhallitus päättäneen määrätä yleisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi Arabianrannan, Etelä-Haagan, Jakomäen, Laajasalon, Maunulan, Oulunkylän, Paloheinän, Pitäjänmäen, Pohjois-Haagan, Suutarilan, Tapulikaupungin, Vallilan ja Viikin kirjastot, Kulttuurikeskus Stoassa sijaitsevan Itäkeskuksen kirjaston, Mellunmäen kulttuuritila Mellarin, Myllypuron mediakirjaston, Pasilan pääkirjaston, Pihlajamäen nuorisotalon ja Kaupungintalon esityslistan tämän asian liitteestä 4 ilmenevänä aikana.

Samalla kaupunginhallitus päättäneen oikeuttaa keskusvaalilautakunnan sopimaan erikseen kaupungin puolesta Itella Oyj:n kanssa tarpeellisista lisäjärjestelyistä sopimuksen täytäntöön panemiseksi.

Tiivistelmä

Keskusvaalilautakunta esittää, että Itella Oyj:n tarjoamien ennakkoäänestystoimipisteiden (liite 3) lisäksi liitteessä 4 mainitut kaupungin tilat määrätään Helsingin yleisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi. Näin voidaan täydentää Itella Oyj:n toimipisteistä jääviä aukkoja ja saadaan riittävän kattavasti ennakkoäänestyspaikkoja koko kaupunkiin. Keskusvaalilautakunta toteaa, että on tarkoituksenmukaista hyväksyä Itella Oyj:n esittämä sopimusmalli siten, että kaupungin omiksi paikoiksi valitaan liitteestä 4 ilmenevällä tavalla Arabianrannan, Etelä-Haagan, Jakomäen, Laajasalon, Maunulan, Paloheinän, Pitäjänmäen, Pohjois-Haagan, Oulunkylän, Suutarilan, Tapulikaupungin, Vallilan ja Viikin kirjastot, Kulttuurikeskus Stoassa sijaitseva Itäkeskuksen kirjasto, Mellunmäen kulttuuritila Mellari, Myllypuron mediakirjasto, Pasilan pääkirjasto, Pihlajamäen nuorisotalo ja Kaupungintalo. Tällöin Helsingissä olisi vuoden 2012 kunnallisvaaleissa käytössä yhteensä 34 yleistä ennakkoäänestyspaikkaa.

Esittelijä

Keskusvaalilautakunta toteaa (23.4.2012), että vaalilain 9 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallitus päättää yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista sekä määrää näiden aukioloajoista vaalilain 48 §:n 1 momentin mukaisesti.

Kunnat voivat täyttää lakisääteisen velvollisuutensa harkintansa mukaan joko omin järjestelyin tai ostamalla tarvittavat palvelut. Vaalilain 188 §:n mukaan oikeusministeriö suorittaa kunnalle kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän jokaiselta vaaleissa äänioikeutetulta kunnan asukkaalta, lukuun ottamatta kunnallisvaaleja. Näin ollen kunnallisvaaleista kunta ei tule saamaan korvausta.

Keskusvaalilautakunta toteaa lisäksi, että kaupungin yleisistä ennakoäänestyspaikoista on päätettävä niin hyvissä ajoin, että ne voidaan ilmoittaa ja vahvistaa oikeusministeriön ohjeen mukaisesti viimeistään 10.8.2012. Ennakoäänestyspaikkojen tiedot merkitään Väestörekisteri-keskuksen äänestyspaikkarekisteriin, jona toimii vaalitietojärjestelmän pohja- ja paikkatietojärjestelmä. Määräaika johtuu siitä, että äänioikeutetuille postitettavaan ilmoituskorttiin liitetään luettelo äänioikeutetun omassa vaalipiirissä olevista yleisistä ennakoäänestyspaikoista.

Itella Oyj on toimittanut sopimustarjouksen Helsingin kaupungin ennakoäänestyksen järjestämisestä. Sopimustarjous on tullut oikeusministeriön kirjeen liitteenä (liitteet 1 ja 2). Itella Oyj ja oikeusministeriö ovat neuvotelleet puitesopimuksen ennakoäänestyksen järjestämisestä. Keskusvaalilautakunta on käsitellyt tarjousta ja Itella Oyj:n edustajien kanssa on käyty tarkentavia neuvotteluja.

Vaalikohtaisena hintana kunnallisvaaleissa 2012 on 137 955 euroa kiinteänä korvauksena sekä lisäksi 1,07 euroa jokaisesta äänioikeuttaan Itella Oyj:n toimipaikassa käyttävästä äänestäjästä. Vaalikohtainen hinta oli tämän vuoden presidentinvaalissa 148 224 euroa kiinteänä korvauksena sekä lisäksi 1,05 euroa jokaisesta äänioikeuttaan Itella Oyj:n toimipaikassa käyttävästä äänestäjästä.

Itella Oyj tarjoaa sopimuksessa Helsingin kaupungille viidentoista toimipaikan käyttämistä ennakoäänestykseen (presidentinvaalissa 2012 Itella Oyj:n toimipisteitä oli yhdeksäntoista). Neuvottelujen ja toimipisteissä tehtyjen tarkastusten perusteella keskusvaalilautakunta pitää tarjottuja konttoreita soveltuvina ennakoäänestykseen. Kyseiset toimipaikat on lueteltu osoitteineen ja aukioloaikoineen liitteessä 3.

Keskusvaalilautakunta katsoo tarkoituksenmukaiseksi hyväksyä Itella Oyj:n tarjous. Lisäksi on kaupungin omien ennakoäänestyspaikkojen määrää lisättävä aikaisemmasta. Todettakoon, että Helsingillä oli kunnallisvaaleissa 2008 kymmenen, europarlamenttivaaleissa 2009 kolmetoista, eduskuntavaaleissa 2011 viisitoista ja presidentinvaalissa 2012 kuusitoista kaupungin omaa ennakoäänestyspaikkaa. Keskusvaalilautakunta on päätenyt ehdottamaan pääosin samojen kaupungin omien ennakoäänestyspaikkojen käyttämistä kunnallisvaalissa 2012 kuitenkin niitä täydentäen. Keskusvaalilautakunta esittää, että kunnallisvaaleihin 2012 perustettaisiin 19 kaupungin omaa ennakoäänestyspaikkaa.

Yleisenä linjana ennakoäänestyspaikkojen suhteen on vaalista toiseen ollut Itella Oyj:n toimi-paikkojen vähentyminen ja kaupungin omien paikkojen lisääntyminen. Keskusvaalilautakunta kiinnittää

erityistä huomiota tähän ja korostaa olevan tarpeen varmistaa tulevaisuudessakin ennakoäänestyksen sujuminen. Tämä saattaa merkitä pitkällä aikavälillä ennakoäänestykseen käytettävien menojen kasvua.

Kaupungin omat paikat on pyritty sijoittamaan kaupungin omiin tiloihin, jotta varmistettaisiin mm. äänestyspaikkojen pysyvyys, tietoliikenneyhteyksien toimiminen ja kustannuksissa säästäminen. Ennakoäänestyspaikat on pyritty järjestämään paikkoihin, joissa helsinkiläiset äänestäjät liikkuvat. Erityisen toimiviksi ennakoäänestyspaikoiksi ovat osoittautuneet kaupunginkirjastot eri puolilla Helsinkiä. Äänestäjät ovat luontevasti ja helposti löytäneet paikalle sekä kokeneet kirjaston sopivaksi paikaksi äänestää. Kirjastoista yleisinä ennakoäänestyspaikkoina on saatu äänestäjiltä paljon positiivista palautetta. Ensi kertaa kaupungin omien yleisten ennakoäänestyspaikkojen määrä tulee olemaan suurempi kuin ennakoäänestystä hoitavien Itella Oyj:n toimipisteiden määrä. Tällöin ennakoäänestysverkosto rakentuu kaupungin kirjastojen ja Itella Oyj:n toimipisteiden varaan.

Oikeusministeriön ohjeistuksen mukaan ennakoäänestyspaikan on oltava taloudellisilta ja aatteellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton, jotta mahdollisimman monet äänestäjät sinne mieluusti tulevat. Lisäksi oikeusministeriön ohjeissa painotetaan äänestyspaikan tilan ja sijainnin sopivuutta äänestämiseen myös järjestyksenpidon sekä vaalimainontakiellon noudattamisen näkökulmasta. Vaalilain ja oikeusministeriön ohjeiden mukaan vähimmäisvaatimuksena on, että vaalikampanjointi ja -mainonta eivät saa näkyä tai kuulua ennakoäänestyspaikkaan tai sen ulko-ovelle.

Äänestystilan on oltava sellainen, että vaalisalaisuus ja -rauha säilyvät. Tilan tulee olla myös riittävän tilava, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti. Mikäli ennakoäänestystila sijoitetaan sellaiseen paikkaan, jossa on myös muuta toimintaa, tulee huolehtia siitä, että se ei mitenkään häiritse äänestystä. On suositeltavaa, että äänestystoimitusta varten varataan oma huone tai vastaava tila, joka selvästi erotetaan omaksi tilakseen äänestystä varten. Käytännön syistä ennakoäänestyspaikassa on oltava tietoliikenneyhteys, jonka on toimittava varmasti ja turvallisesti. Lisäksi tilaan on oltava esteetön kulku, jotta liikuntaesteiset henkilöt voivat käydä siellä äänestämässä.

Keskusvaalilautakunta on selvittänyt myös mahdollisuutta järjestää ennakoäänestys Helsingissä sijaitseviin suurimpiin kauppakeskuksiin. Tehtyjen selvitysten perusteella kauppakeskukset eivät pysty lupaamaan syksyn 2012 kunnallisvaaleihin tiettyä tilaa ennakoäänestystä varten oikeusministeriön asettamaan määräaikaan (10.8.2012) mennessä.

Kauppakeskus Itiksen edustaja on ilmoittanut, että näissä vaaleissa ei ole remontin vuoksi mahdollista sijoittaa ennakkoäänestyspaikkaa Itikseen. Kauppakeskus Itis on kuitenkin jatkossa kiinnostunut yleisen ennakkoäänestyspaikan sijoittamisesta tiloihinsa ja keskusvaalilautakunta pyrkii jatkossa järjestämään sinne yleisen ennakkoäänestyspaikan. Kauppakeskus Kampin edustajan mukaan tilaa ennakkoäänestyspaikalle ei voida luvata näin varhaisessa vaiheessa. Myös Kauppakeskus Forumin edustaja on ilmoittanut, että siellä ei ole vapaita liiketiloja eikä kauppakeskukseen ole mahdollista saada ennakkoäänestyspaikkaa. Kauppakeskus Columbuksen edustajan mukaan siellä ei ole vapaita liiketiloja. Näin ilmoitti myös samoin kuin Kauppakeskus Ruoholahden vuokrauksista vastaava henkilö. Kauppakeskus Malmin Novan edustaja ilmoitti, ettei liikekerroksissa ole vapaita liiketiloja. Malmintorin kauppakeskuksen liiketilat ovat yksittäisten osakkeenomistajien omistuksessa eikä siellä ole vapaita tiloja.

Keskusvaalilautakunta toteaa, että Helsingissä sijaitsevissa suurimmissa kauppakeskuksissa tai niiden välittömässä läheisyydessä on jo useissa vaaleissa ollut yleinen ennakkoäänestyspaikka. Keskusvaalilautakunta esittää ennakkoäänestyspaikkoja seuraavasti. Vuosaaren Itella Oyj:n toimipiste Kauppakeskus Columbuksessa, Malmin Itella Oyj:n toimipiste Malmin Novan vieressä, Itäkeskuksen Itella Oyj:n toimipiste Tallinnanaukiolla, Kampin ja Forumin Kauppakeskusten läheisyydessä sijaitsee Suomen ehdottomasti vilkkain ennakkoäänestyspaikka Pääposti (Posti 10). Keskustan alueella on lisäksi muita yleisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi vakiintuneita paikkoja, joita keskusvaalilautakunta esittää edelleen ennakkoäänestyspaikoiksi kunnallisvaaleihin 2012. Tällaisia ovat mm. kaupungintalo sekä Kruununhaan ja Kasarmintorin Itella Oyj:n toimipisteet. Lisäksi keskusvaalilautakunta toteaa, että Kulttuurikeskus Stoassa sijaitseva Itäkeskuksen kirjasto on keskeisellä paikalla Itäkeskuksessa ja kävijämääriltään vilkas. Näin ollen esitetään myös Itäkeskuksen kirjastoa yleiseksi ennakkoäänestyspaikaksi kunnallisvaaleihin 2012.

Helsingin kaupungin keskusvaalilautakunta on katsonut, ettei tietyn kauppaketjun tiloihin voida viedä yleistä ennakkoäänestyspaikkaa toisten kauppaketjujen kustannuksella. Näin nimenomaan sen vuoksi, että Helsingin kaupunkirakenne tarjoaa muitakin hyviä vaihtoehtoja yleisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi. Suuret kaupat sijaitsevat asutuksen ja muiden toimintojen läheisyydessä eivätkä erillisinä kokonaisuuksinaan, kuten joissakin muissa kaupungeissa. Helsingissä löytyy hyviä yleisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi sopivia tiloja kaupungin kiinteistöistä.

Keskusvaalilautakunta on ennakkoäänestyspaikkoja etsiessään harkinnut ennakkoäänestyksen järjestämistä myös mm. yliopiston tai joidenkin muiden oppilaitosten tiloissa. Helsingin keskustassa sijaitsee yliopiston suurin kampus. Kaupungin keskusta-alueella on kuitenkin jo useita vakiintuneiksi muodostuneita yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja. Keskusvaalilautakunta toteaa, että on tarkoituksenmukaisempaa jakaa resursseja tasaisemmin koko kaupungin alueelle, jotta ennakkoäänestyspaikkaverkostosta saadaan riittävän kattava.

Keskusvaalilautakunta on ennakkoäänestyspaikkoja valitessaan ottanut huomioon eri äänestäjäryhmien tasapuolisen kohtelun. Helsingissä on Helsingin yliopiston lisäksi useita eri oppilaitoksia, joissa opiskelee äänioikeutettuja henkilöitä mm. keskiasteen oppilaitoksissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa ja korkeakouluissa. Yliopiston kampukset ja suurimmat oppilaitokset sijaitsevat kuitenkin Helsingissä muun asutuksen ja toiminnan keskellä/läheisyydessä toisin kuin monissa muissa kaupungeissa, joissa yliopiston kampus muodostaa oman kaupunginosansa (esimerkiksi Espoossa Otaniemen kampus ja Oulussa Oulun yliopiston kampus). Näin ollen ei ole pidetty tarpeellisena ja kaikkien äänestäjäryhmien tasapuolisen kohtelun mukaisena sijoittaa ennakkoäänestyspaikkaa jonkin oppilaitoksen tiloihin, vaan ennakkoäänestyspaikat pyritään sijoittamaan paikkoihin, joihin mahdollisimman monet ja kaikenikäiset äänestäjät ovat valmiita tulemaan. Ennakkoäänestyspaikan sijoittaminen jonkin oppilaitoksen tiloihin palvelee lähinnä oppilaitoksen äänioikeutettuja opiskelijoita ja henkilökuntaa. On osoittautunut, etteivät oppilaitoksen ulkopuoliset äänestäjät juuri hakeudu äänestämään oppilaitoksiin. Helsingissä on kokeiltu ennakkoäänestyksen järjestämistä kahden koulun tiloissa. Tämä kokeilu ei onnistunut, koska äänestäjät eivät hakeutuneet äänestämään näihin paikkoihin.

Lopuksi keskusvaalilautakunta toteaa, että kaupungin omia ennakkoäänestyspaikkoja valittaessa on erityistä huomiota kiinnitetty tilojen esteettömyyteen.

Todettakoon vielä, että yleisten ennakkoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijat määrää vaalilain 17 §:n 2 momentin nojalla keskusvaalilautakunta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Linden, kaupunginasiames, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

21.05.2012

Kj/7

Liitteet

- 1 Oikeusministeriön kuntakirje kunnallisvaaleista 2012, suom.
- 2 Oikeusministeriön kuntakirje kunnallisvaaleista 2012, svenska
- 3 Ennakoäänestyspaikat Itellan toimipisteet, kunnallisvaalit 2012.pdf
- 4 Ennakoäänestyspaikat kaupungin omat, kunnallisvaalit 2012.pdf

Tiedoksi

Keskusvaalilautakunta